

Komunikacijskim pristupom do samostalnih korisnika

Martina Podboj

(Čilaš Mikulić, M., Gulešić Machata, M. i Udier, S. *Razgovarajte s nama! Udžbenik, vježbenica i zvučna vježbenica hrvatskoga kao drugoga i stranoga jezika za razinu B2*, Zagreb: FF press, 2016.)

Za razliku od učenja „velikih“ jezika, čiji su im učenici i korisnici globalno vrlo izloženi te za koje postoji velik niz nastavnih materijala, entuzijazam učenja i poučavanja „malih“ jezika poput hrvatskoga može lako splasnuti ako ne postoje adekvatni nastavni priručnici, osobito za više razine jezične kompetencije. Tom potencijalnom problemu već godinama uspješno doskaču Croaticumove iskusne lektore, autorice udžbenika i vježbenice *Razgovarajte s nama!* za razinu B2 jezične kompetencije prema ZEROJ-u. To je već peti Croaticumov udžbenik, a četvrti je u seriji *Razgovarajte s nama!*, nakon izdanja za razine A2–B1, B1–B2 i B2–C1. Riječ je o nastavnome materijalu koji je rezultat dugogodišnjega iskustva u nastavi te proučavanju i istraživanju inojezičnoga hrvatskoga. Iako su udžbenik i vježbenica namijenjeni intenzivnu učenju s većim brojem sati i predviđaju rad s nastavnikom, velika im je prednost ta što ih koncepcija, sadržaj, ali i grafičko oblikovanje čine vrlo atraktivnima i za samostalno učenje, a njihovi se dijelovi mogu koristiti u različitim kraćim oblicima nastave. Autorice temelje udžbenik i vježbenicu na komunikacijskome pristupu te u njima ravnomjerno raspoređuju sadržaje za razvijanje triju jezičnih kompetencija: komunikacijske, gramatičke i kulturološke. Sam udžbenik i prateća vježbenica sastoje se od dvanaest lekcija: 1. *Pismenost, informacije, društvo znanja*, 2. *Stvarni i virtualni svijet*, 3. *Ljudska prava, borba za prava, globalizacija*, 4. *Tko čita, (ne) skita*, 5. *Zdrav kao dren*, 6. *Prijateljstvo, veze, odnosi, obitelj*, 7. *Sve za obrazovanje, obrazovanje za sve*, 8. *Novac (p)okreće svijet*, 9. *Kupujmo, kupujmo*, 10. *Kao u filmu*, 11. *Klima, elementarne nepogode, okoliš, otpad*, 12. *Hej, haj, uživaj!*, koje također prate tekstovi za slušanje na CD-u i zvučnoj vježbenici, s transkriptima. Lekcije su slično koncipirane i sastoje se od autentičnih i prilagođenih suvremenih tekstova koji su popraćeni vježbama razumijevanja čitanoga teksta te leksičkim vježbama za upotrebu ciljanoga leksika, kolokacija i frazema. Na kraju svake lekcije predstavljen je jedan hrvatski muzej, ali su hrvatski kulturološki sadržaji prisutni u gotovo svim ostalim tekstovima u udžbeniku. Kao što je iz naslova lekcija vidljivo, riječ je o tematski vrlo zanimljivim, aktualnim, ali nipošto jednoznačnim i banalnim temama, koje korisnicima dopuštaju kompleksnije jezično izražavanje te argumentirano raspravljanje, što i jest jedno od glavnih obilježja jezične kompetencije na razini B2. Posebno je pohvalno uključivanje ulomaka suvremene hrvatske proze te udaljavanje od brojnih stereotipa, koji su vrlo često prisutni u udžbenicima stranih jezika. Tekstovi zagovaraju različitost, uključivost i dotiču se aktualnih tema, kako za hrvatski, tako i za širi, europski i multikul-

turni svjetski kontekst (npr. tekstovi o osobama s invaliditetom, nacionalnim manjinama, dostupnosti obrazovanja, siromaštvu, zaštiti okoliša, različitim međuljudskim odnosima i vezama, društvenim mrežama itd.). Leksik primjeren razini B2 pažljivo je uklopljen u tematske lekcije, a osim u spomenutim tekstovima može se uvježbavati u brojnim zadacima za dopunjavanje i povezivanje u vježbenici, dok se pisana kompetencija razvija zadacima pisanja različitih tipova eseja. Također, u svakoj se lekciji prezentira određeno gramatičko područje za koje se brojni zadaci i vježbe mogu pronaći u pratećoj vježbenici. Na razini B2 to su prezent glagola, nezavisno i zavisno složene rečenice, glagolski pridjevi te za korisnike najzahtjevniji vidski parovi i prefigirani glagoli. Korisnik koji uči hrvatski jezik služeći se udžbenikom i vježbenicom *Razgovarajte s nama!* za razinu B2, osim što će poboljšati vještine slušanja, čitanja, govorenja i pisanja te gramatičku točnost, također će razviti svijest o postojanju različitih funkcionalnih stilova hrvatskoga jezika te osjećaj za istančano jezično izražavanje u različitim komunikacijskim situacijama. Ne treba nikako zanemariti ni perspektivu nastavnika inojezičnoga hrvatskoga, kojima će ovaj udžbenik ponekad vrlo zahtjevan proces poučavanja učiniti zanimljivijim i opuštenijim.

U svakome slučaju, riječ je o udžbeniku i pratećoj vježbenici koji će zbog svoje dosljednosti i kvalitete naići na široku primjenu u raznolikom spektru korisnika inojezičnoga hrvatskoga; od inozemnih studenata kroatistike, poslovnih ljudi, nasljednih govornika, do migranata i jezičnih entuzijasta, a to je za jedan „mali“ jezik izrazito velik doprinos!